

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2012. március 22.*

„2001/42/EK irányelv — Bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata —
Törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések által előírt tervek és programok fogalma —
Ezen irányelvnek a területhasznosítási terv teljes vagy részleges hatályon kívül helyezésére
való alkalmazhatósága”

A C-567/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour constitutionnelle (Belgium) a Bírósághoz 2010. december 3-án érkezett, 2010. november 25-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Inter-Environnement Bruxelles ASBL**,

a **Pétitions-Patrimoine ASBL**,

az **Atelier de Recherche et d'Action Urbaines ASBL**

és

a **Région de Bruxelles-Capitale** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, A. Prechal, L. Bay Larsen, C. Toader (előadó) és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: R. Šereš tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. október 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Inter-Environnement Brüsszel ASBL, a Pétitions-Patrimoine ASBL és az Atelier de Recherche et d'Action Urbaines ASBL képviselőjében J. Sambon ügyvéd,
- a belga kormány képviselőjében T. Materne, meghatalmazotti minőségben, segítője: J. Sautois ügyvéd,
- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek és D. Hadroušek, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

- az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében H. Walker, meghatalmazotti minőségben,
  - az Európai Bizottság képviselőjében P. Oliver és A. Marghelis, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2011. november 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 197., 30. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 157. o.) 2. cikkének a) pontja értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelem előterjesztésére az egyfelől az Inter-Environnement Bruxelles ASBL, a Pétitions-Patrimoine ASBL és az Atelier de Recherche et d'Action Urbaines ASBL, a belga jog szerint létrejött nonprofit egyesületek, másfelől a Région de Bruxelles-Capitale közötti, a Code bruxellois de l'Aménagement du Territoire (a területrendezésről szóló brüsszeli törvénykönyv) ratifikálásáról szóló 2004. május 13-i rendelet módosításáról szóló, 2009. május 14-i rendelet (*Moniteur belge*, 2009. május 27., 38913. o., a továbbiakban: 2009. évi rendelet) bizonyos rendelkezéseinek megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozó jogvitában került sor.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2001/42 irányelv

- 3 A 2001/42 irányelv célkitűzései többek között ezen irányelv 1. cikkéből tűnnek ki, amely szerint:

„Ennek az irányelvnek a célja, hogy a környezet magas szintű védelmét biztosítsa, és hogy hozzájáruljon a környezeti szempontok beillesztéséhez a tervek és programok kidolgozásába és elfogadásába a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében, annak biztosításával, hogy ennek az irányelvnek megfelelően, környezeti vizsgálatot végezzenek egyes, a környezetre valószínűleg jelentős hatással járó tervek és programok vonatkozásában.”

- 4 A terveket és a programokat a 2001/42 irányelv 2. cikkének a) pontja a következőképpen határozza meg:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) tervek és programok: azok a tervek és programok, beleértve az Európai Közösség által közösen finanszírozottakat is, illetve ezek bármely módosítása:
  - amelyeket valamely nemzeti, regionális vagy helyi szintű hatóságnak kell kidolgoznia, illetve elfogadnia, illetve amelyeket valamely hatóság dolgoz ki parlamenti vagy kormány általi jogalkotási eljárás útján történő elfogadásra, valamint
  - amelyeket törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések írnak elő;”

5 A 2001/42 irányelvnek az irányelv hatályát meghatározó 3. cikke kimondja:

„(1) A 4–9. cikknek megfelelő környezeti vizsgálatot kell végezni azokkal a 2–4. cikkben [helyesen: (2)–(4) bekezdésben] említett tervekkel és programokkal kapcsolatban, amelyeknek valószínűleg jelentős környezeti hatásuk lesz.

(2) A (3) bekezdésre is figyelemmel környezeti vizsgálatot végeznek valamennyi olyan tervvel és programmal kapcsolatban:

- a) amely a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, energetika, ipar, közlekedés, hulladékgazdálkodás, vízgazdálkodás, távközlés, idegenforgalom, területrendezés, illetve földhasználat terén készül, és amely meghatározza a [85/337/EGK] irányelv I. és II. mellékletében felsorolt projektek [helyesen: projektek végrehajtása] jövőbeli engedélyének kereteit; illetve
- b) amely esetében valószínű területi hatására tekintettel a 92/43/EGK irányelv 6. vagy 7. cikke értelmében vizsgálatra van szükség.

(3) A (2) bekezdésben említett tervek és programok közül azok, amelyek helyi szinten kis területek használatát veszik tervbe, illetve a (2) bekezdésben említett terveknek vagy programoknak csupán kisebb módosításai, csak abban az esetben igényelnek környezeti vizsgálatot, ha a tagállamok úgy határoznak, hogy azoknak valószínűleg jelentős hatásuk van a környezetre.

(4) A tagállamok határozzák meg, hogy a (2) bekezdésben említetteken kívül azoknak az egyéb terveknek vagy programoknak, amelyek meghatározzák a projektek [helyesen: projektek végrehajtása] jövőbeli engedélyének kereteit, valószínűleg jelentős környezeti hatása van-e.

(5) A tagállamok eseti vizsgálattal vagy a tervek és programok típusának meghatározásával, illetve e kétféle megközelítés ötvözésével határozzák meg, hogy a (3) és (4) bekezdésben említett tervek vagy programok valószínűleg jelentős hatással lesznek a környezetre. A tagállamok ebből a célból minden esetben figyelembe veszik a II. mellékletben meghatározott vonatkozó szempontokat annak érdekében, hogy ez az irányelv kiterjedjen a valószínűleg jelentős környezeti hatással bíró tervekre és programokra.

[...]”

6 A 2001/42 irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Abban az esetben, ha a 3. cikk (1) bekezdésének értelmében környezeti vizsgálatra van szükség, környezeti jelentést készítenek, amelyben azonosítják, leírják és értékelik a terv vagy program, valamint – a terv vagy program célkitűzéseit és földrajzi hatályát figyelembe vevő – ésszerű alternatívák megvalósításának valószínűsíthető jelentős környezeti hatásait. Az e célból biztosítandó információkat az I. melléklet tartalmazza.”

7 Ezen irányelv I. melléklete, amely a környezeti hatásvizsgálat kidolgozásához szükséges, „az 5. cikk (1) bekezdésében említett információkat” sorolja fel, a következőképpen fogalmaz:

„Az 5. cikk (1) bekezdése értelmében az 5. cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelően az alábbi információkat kell megadni:

[...]

- b) a környezet jelenlegi állapotának lényeges szempontjai és azok valószínűsíthető fejlődése a terv vagy program megvalósulásának elmaradása esetén;

[...]”

A nemzeti jog

- 8 A 2009. évi rendelettel módosított code bruxellois de l'aménagement du territoire (a továbbiakban: CoBAT) 13. cikke, mely felsorolja a Région de Bruxelles-Capitale-ra vonatkozó különböző terveket, kimondja:

„A Régió fejlesztését [...] és területének rendezését a következő tervek határozzák meg:

1. regionális fejlesztési terv;
2. területhasznosításra vonatkozó regionális terv;
3. települési fejlesztési tervek;
4. területhasznosításra vonatkozó egyedi terv (a továbbiakban: PPAS).”

- 9 A PPAS elfogadásával kapcsolatban a CoBAT 40. cikke kimondja:

„A régió minden települése, akár saját kezdeményezésre, akár a kormány által előírt határidőn belül, elfogadja a [PPAS-eket].”

- 10 E tervek hatályon kívül helyezéséről a CoBAT 58. cikke előírja:

„A conseil communal, saját kezdeményezésre, vagy az 51. cikk rendelkezéseinek megfelelően benyújtott kérelem alapján határozhat a [PPAS] hatályon kívül helyezéséről, annak teljes terjedelmére vagy hatókörének egy részére kiterjedően.

A kormány az 54. cikkben foglalt feltételekkel, indokolással ellátott rendeletben határozhat a [PPAS] teljes vagy részleges hatályon kívül helyezéséről.

Ebben az esetben felhívja a conseil communal, hogy a jelen szakasznak megfelelően folytassa le a szükséges eljárást, és határozza meg azt a határidőt, amelyen belül a conseil communalnak a [PPAS] hatályon kívül helyezéséről, a nyilvános vita megindításáról és a hatályon kívül helyező határozat jóváhagyása céljából a 61. cikk szerint a teljes akta átadásáról szóló határozatokat jóváhagyásra a kormány elé kell terjesztenie.

Abban az esetben, ha a conseil communal nem tett eleget a kormány részéről érkezett felhívásnak, vagy nem tartotta be a számára előírt határidőket, ez utóbbi eljárhat helyette a [PPAS] hatályon kívül helyezése tárgyában, a jelen szakaszban meghatározott eljárás szerint.”

- 11 Emellett a CoBAT 59. cikke kimondja:

„A conseil communal elfogadja a [PPAS] hatályon kívül helyezéséről szóló határozat tervezetét, mellékelve hozzá egy jelentést, amely megindokolja, hogy a területhasznosításra vonatkozó egyedi terv módosítása helyett miért annak hatályon kívül helyezésére kerül sor, és azt nyilvános vitára bocsátja. Az 58. cikk utolsó bekezdésében szereplő esetben az említett jelentést a kormány készíti el.

Erről hirdetményi úton, továbbá a *Moniteur belge*-ben és legalább három francia nyelvű és három holland nyelvű, a régióban megjelenő újságban közzétett felhívás útján kell tájékoztatást adni, a kormány által meghatározott módon.

A nyilvános vita időtartama harminc nap. A panaszokat és észrevételeket a collègue des bourgmestre et échevins részére e határidőn belül kell eljuttatni, és azokat a vita lezárásáról készült jegyzőkönyvhöz kell csatolni. Ez utóbbit a collègue des bourgmestre et échevins készíti el a nyilvános vita határidejének lejártát követő tizenöt napon belül.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 12 Ahogyan az az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, a 2009. évi rendelet bizonyos rendelkezéseinek megsemmisítése iránti keresetükben az alapeljárás felperesei a Cour Constitutionnelle előtt egyetlen jogalapra hivatkoztak, amely a CoBAT 58. és 59. cikkének a 2001/42 rendelettel való összeegyeztethetlenségére vonatkozik annyiban, amennyiben e cikkek nem írják elő környezeti hatásvizsgálat elkészítését a PPAS teljes vagy részleges hatályon kívül helyezéséhez.
- 13 A hatályon kívül helyezési eljárást illetően az alapeljárás felperesei a nemzeti bíróság előtt azzal érveltek, hogy bár a 2001/41 irányelv 2. cikkének a) pontja formálisan csupán a területhasznosításra vonatkozó tervek elfogadására és módosítására vonatkozik, ezen irányelvet hatékony érvényesülésének megőrzése érdekében úgy kell értelmezni, mint amely e tervek hatályon kívül helyezésére is vonatkozik. A jelen ügyben valamely PPAS hatályon kívül helyezése megváltoztatná azon összefüggéseket, amelyek között a városfejlesztési engedélyeket kiadták, és megváltoztathatja a projektek jövőbeli engedélyeinek kereteit.
- 14 Emellett az alapeljárás felperesei arra hivatkoztak, hogy az említett irányelv 2. cikkének a) pontja szerinti tervek és programok általánosságban véve mindazon tervek és programok, amelyeket törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések írnak elő, nem csupán azok, amelyeket e rendelkezések alapján kötelező elfogadni. Álláspontjuk szerint a 2001/42 irányelv céljával és hatékony érvényesülésével nem volna összeegyeztethető a hatályon kívül helyező aktusnak az ezen irányelv hatálya alól való kizárása, amelynek elfogadására – noha az nem kötelező – sor került.
- 15 A Région de Bruxelles-Capitale szerint azonban a területhasznosításra vonatkozó terv a hatályon kívül helyezését követően már nem határozza meg azon normatív kereteket, amelyek között az érintett területre vonatkozó tervek végrehajtását engedélyezni lehet. Közelebbről, a hatályon kívül helyezést követően a PPAS többé nem minősíthető a 2001/42 irányelv szerinti, a városi és vidéki területrendezés érdekében kidolgozott tervnek. Emellett ezen irányelv 2. cikkének a) pontja nem alkalmazandó a hatályon kívül helyező aktusokra, amelyek elfogadása főszabály szerint nem kötelező.
- 16 A kérdést elterjesztő bíróság megállapítja, hogy a PPAS kidolgozási eljárására vonatkozó rendelkezések, amelyek előírják a nyilvános vita szervezését, a különböző igazgatási szervekkel és hatóságokkal való konzultációt, továbbá főszabály szerint környezeti jelentés elkészítését, nem alkalmazandók ugyanezen tervek hatályon kívül helyezési eljárására.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság miután megállapította, hogy a 2001/42 irányelv 2. cikkének a) pontja nem vonatkozik a tervek hatályon kívül helyezésére, hangsúlyozza, hogy ezen irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjából azonban kitűnik, hogy környezetvédelmi hatásvizsgálatot kell készíteni nem csupán a területrendezési szabályokat meghatározó nemzeti aktusokra vonatkozóan, hanem azon aktusokra nézve is, amelyek meghatározzák azon kereteket, amelyek között a terveket a jövőben engedélyezni lehet. Ennélfogva a Région de Bruxelles-Capitale-nak a területrendezési tervek valamely csoportjához tartozó aktusát ugyancsak ezen eljárás szerint kell elfogadni, még akkor is, ha ezen aktus kizárólagos célja a tervek hatályon kívül helyezése.
- 18 Emellett a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy a 2001/42 irányelv előkészítő munkálataiból kitűnik, hogy az irányelv 2. cikke a) pontjának második francia bekezdése ezen irányelv alkalmazását kizárólag a törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések által előírt tervekre és programokra vonatkozóan írja elő. A jelen ügyben úgy tűnik, hogy a CoBAT 40. cikke a Région de Bruxelles-Capitale minden egyes településére nézve előírja a PPAS elfogadását. Mindazonáltal az alapeljárásban résztvevő felek között e tekintetben nincs egyetértés. Emellett a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy bizonyos esetekben az önkormányzat megtagadhatja a PPAS elkészítését.

- 19 A 2001/42 irányelv értelmezése körüli vitára tekintettel a Cour constitutionnelle felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a „tervek és programok” [...] 2001/42 irányelv 2. cikkének a) [pontjában] foglalt meghatározását, hogy az kizárja ezen irányelv hatálya alól az olyan tervek teljes vagy részleges hatályon kívül helyezésére irányuló eljárást, mint amilyen a CoBAT 58–63. cikke szerinti [PPAS]?”
  - 2) Az ugyanezen irányelv 2. cikkének a) [pontjában] szereplő »írnak elő« kifejezést úgy kell-e érteni, hogy az kizárja a »tervek és programok« fogalma köréből azon terveket, amelyekről ugyan jogszabály rendelkezik, de amelyeknek elfogadása nem kötelező, mint a [CoBAT] 40. cikkében említett [PPAS]?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Bevezető észrevételek

- 20 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy a 2001/42 irányelv alapvető, annak 1. cikkében megfogalmazott célja, hogy a környezetre valószínűleg jelentős hatással járó terveket és programokat azok kidolgozása során és elfogadása előtt környezeti vizsgálatnak vessenek alá (a C-105/09. és C-110/09. sz., Terre wallonne és Inter-Environnement Wallonie egyesített ügyekben 2010. június 17-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-5611. o.] 32. pontja).
- 21 Amennyiben a 2001/42 irányelv megkövetel ilyen környezeti vizsgálatot, ezen irányelv meghatározza a környezeti hatásokról szóló jelentés kidolgozásának, a konzultációk lefolytatásának, a környezeti vizsgálat eredményei figyelembevételének, valamint a vizsgálat befejeztével hozott döntésről szóló tájékoztatásnak a minimumszabályait (a fent hivatkozott Terre wallonne és Inter-Environnement Wallonie egyesített ügyekben hozott ítélet 33. pontja).
- 22 A 2001/42 irányelv 2. cikke, amely meghatározza az irányelvben használt fogalmakat, kimondja, hogy az irányelv azokra a tervekre és programokra vonatkozik, amelyeket törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések írnak elő, és amelyeket valamely nemzeti, regionális vagy helyi szintű hatóságnak kell kidolgoznia, illetve elfogadnia, illetve amelyeket valamely hatóság dolgoz ki parlamenti vagy kormány általi jogalkotási eljárás útján történő elfogadásra, illetve ezek bármely módosítása.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság azt kéri a Bíróságtól, hogy értelmezze az említett irányelv 2. cikkének a) pontját mind a hatályon kívül helyező aktus fogalmát (első kérdés), mind a „törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések által előírt” tervek és programok fogalmát illetően (második kérdés).

A második kérdésről

- 24 Második kérdésével – amelyet elsőként kell megvizsgálni, mivel magát a tervek és programok fogalmát érinti – a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy a 2001/42 irányelv 2. cikkének a) pontjában előírt feltétel, amely szerint az e rendelkezésben szereplő tervek és programok azok a tervek és programok, amelyeket törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések írnak elő, úgy kell-e értelmezni, mint amely vonatkozik az alapügyben szereplő, területhasznosításra vonatkozó tervekhez hasonló olyan tervekre és programokra is, amelyeket a nemzeti jogi szabályozás ír elő, azonban amelynek illetékes hatóság általi elfogadása nem kötelező.
- 25 Az alapeljárás felperesei szerint e rendelkezés egyszerű, szó szerinti értelmezése, amely kizárná a 2001/42 irányelv hatálya alól azokat a terveket és programokat, amelyeket csupán törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések írnak elő, azzal a kettős kockázattal járna, hogy nem írna elő

hatásvizsgálatot a területhasznosításra vonatkozó tervekre nézve, amelyek rendszerint jelentős hatással vannak az érintett területre, és nem biztosítaná az említett irányelv egységes alkalmazását a tagállamok különböző jogrendjeiben, tekintettel a kérdéses tárgyra vonatkozó nemzeti szabályok megfogalmazásának eltéréseire.

- 26 A belga és a cseh kormány, valamint az Egyesült Királyság Kormánya ezzel szemben úgy vélik, hogy nem csupán a 2001/42 irányelv 2. cikkének a) pontjából, hanem ezen irányelv előkészítő munkálataiból is kitűnik, hogy az uniós jogalkotó nem kívánta az ezen irányelvvel létrehozott környezeti hatásvizsgálat elkészítésének eljárása alá vetni a jogszabályokban nem előírt közigazgatási és jogi aktusokat.
- 27 Az Európai Bizottság szerint attól kezdve, hogy valamely hatóságot jogi kötelezettség terhel valamely terv vagy program kidolgozására vagy elfogadására nézve, az említett 2. cikk a) pontja szerinti „előírtság” feltétele teljesül. Márpedig *a priori* úgy tűnik, hogy ez a helyzet áll fenn a Région de Bruxelles-Capitale által elfogadandó tervek esetében.
- 28 Meg kell állapítani, hogy nem fogadható el az olyan értelmezés, amely kizárna a 2001/42 irányelv hatálya alól minden olyan tervet és programot – különösen a területrendezésre vonatkozókat –, amelyek elfogadását különböző tagállami jogrendekben jogi szabályok rendezik, csupán amiatt, hogy az ilyen elfogadás nem minden esetben kötelező.
- 29 A 2001/42 irányelv 2. cikke a) pontjának az említett kormányok általi értelmezése ugyanis azzal a következménnyel járna, hogy az ezen irányelvben előírt, a tagállamok területrendezésre vonatkozó terveivel és programjaival járó környezeti hatások ellenőrzésének hatálya jelentősen szűkülne.
- 30 Következésképpen a 2001/42 irányelv 2. cikke a) pontjának ezen értelmezése az irányelv hatályának jelentős korlátozásával részben sértené az említett irányelv hatékony érvényesülését, annak célkitűzéseire tekintettel, amely célkitűzés a környezet magasabb szintű védelmének biztosítására irányul (lásd ebben az értelemben a C-295/10. sz., Valčiukienė és társai ügyben 2011. szeptember 22-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-8819. o.] 42. pontját). Ezen értelmezés ellentétes volna az irányelv azon célkitűzésével, hogy ellenőrzési eljárást hozzanak létre az olyan aktusokra nézve, amelyek jelentős hatást gyakorolhatnak a környezetre, és amelyek meghatározzák a területrendezés szempontjait és módját, továbbá rendszerint több tervre vonatkoznak, melyek végrehajtása az ezen aktusokban meghatározott szabályok és eljárás szerint történik.
- 31 Ebből következik, hogy a 2001/42 irányelv értelmében és alkalmazásában „előírtnak” kell tekinteni, és ebből következően az irányelvben előírt feltételek mellett környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni azokat a terveket és programokat, amelyek elfogadását olyan nemzeti törvényi vagy rendeleti rendelkezések rendezik, melyek meghatározzák az elfogadásukra hatáskörrel rendelkező hatóságokat, valamint kidolgozási eljárásukat.
- 32 A fentiekből következik, hogy a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/42 irányelv 2. cikkének a) pontjában szereplő, „törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések által előírt” tervek és programok fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az kiterjed az alapügyben érintett nemzeti szabályozásban szereplő, területhasznosításra vonatkozó egyedi tervekre is.

Az első kérdésről

- 33 Első kérdésével a Cour constitutionnelle arra keres választ, hogy a 2001/42 irányelv hatálya alá tartozó terv vagy program teljes vagy részleges hatályon kívül helyezését az ezen irányelv 3. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálatnak kell-e alávetni.

- 34 Az alapeljárás felperesei, valamint a Bizottság hangsúlyozzák, hogy a területhasznosításra vonatkozó terv hatályon kívül helyezése ténybeli és jogi következményekkel jár, így azt az említett terv 2001/42 irányelv hatálya alá tartozó módosításának kell tekinteni.
- 35 A belga és a cseh kormány szerint azonban az említett irányelv nem alkalmazandó a terv hatályon kívül helyezésére, mivel egyrészt csupán a módosításokra vonatkozik, másrészt a hatályon kívül helyezés a megvalósítandó területrendezési tervek jogi keretének semmiféle meghatározásával nem jár. Az Egyesült Királyság Kormánya ezen észrevételekkel kizárólag a teljes hatályon kívül helyezés vonatkozásában ért egyet.
- 36 E tekintetben először is meg kell állapítani – ahogyan azt a kérdést előterjesztő bíróság tette –, hogy a 2001/42 irányelv kifejezetten kizárólag a terveket és programokat módosító aktusokra hivatkozik, a hatályon kívül helyező aktusokra nem.
- 37 Mindazonáltal a 2001/42 irányelv céljára, vagyis a környezet magasabb szintű védelmének biztosítására tekintettel, az ezen irányelv hatályát körülhatároló rendelkezéseket, és különösen az irányelv hatálya alá tartozó aktusok meghatározását tartalmazókat, kiterjesztően kell értelmezni.
- 38 E tekintetben nem kizárt, hogy valamely terv vagy program részleges vagy teljes hatályon kívül helyezése jelentős hatást gyakorolhat a környezetre, mivel megváltoztathatja az érintett területekre vonatkozó tervezést.
- 39 A hatályon kívül helyező aktus tehát jelentős hatással lehet a környezetre, mivel – ahogyan arra egyrészt a Bizottság, másrészt a főtanácsnok indítványának 40. és 41. pontjában rámutat –, az ilyen aktus szükségszerűen megváltoztatja a vonatkozó jogszabályi keretet, és ebből következően módosítja azon környezeti hatásokat is, amelyeket adott esetben a 2001/42 irányelvben előírt eljárás szerint értékelték.
- 40 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ezen irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti környezeti jelentés elkészítése során a tagállamoknak az említett irányelv I. mellékletének b) pontja értelmében figyelembe kell venniük többek között „a környezet jelenlegi állapotának lényeges szempontjait és azok valószínűsíthető fejlődését a terv vagy program megvalósulásának elmaradása esetén”. Ebből következően, mivel valamely terv vagy program hatályon kívül helyezése megváltoztathatja a hatályon kívül helyezendő aktus elfogadásakor vizsgálat környezeti állapotokat, a hatályon kívül helyezést figyelembe kell venni annak a környezetre gyakorolt esetleges későbbi hatásainak vizsgálata során.
- 41 Ebből következik, hogy az említett terveket és programokat hatályon kívül helyező aktusok jellemzőire és hatásaira tekintettel ellentétes volna az uniós jogalkotó szándékaival, és részben sértené a 2001/42 irányelv hatékony érvényesülését, ha ezen aktusokat az említett rendelet hatályán kívül esőnek tekintenénk.
- 42 Hangsúlyozni kell azonban, hogy főszabály szerint nem ez volna a helyzet, ha a hatályon kívül helyezett aktus a területrendezési aktusok hierarchiájába tartozna, mivel egyrészt ezen aktusok kellően részletes területhasznosítási szabályokat írnak elő, másrészt maguknak ezen aktusoknak a környezetre gyakorolt hatásait is értékelték, végül ésszerűen úgy tekinthető, hogy a 2001/42 irányelv által védett érdekeket ennek keretében megfelelően figyelembe vették.
- 43 A fenti megfontolások alapján az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/42 irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy valamely területhasznosításra vonatkozó terv olyan teljes vagy részleges hatályon kívül helyezése iránti eljárás, mint amely a CoBAT 58–64. pontjában szerepel, főszabály szerint ezen irányelv hatálya alá tartozik, így vonatkoznak rá az említett irányelvben előírt, a környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatos szabályok.

A költségekről

- 44 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének a) pontjában szereplő, „törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések által előírt” tervek és programok fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az kiterjed az alapügyben érintett nemzeti szabályozásban szereplő, területhasznosításra vonatkozó egyedi tervekre is.**
- 2) **A 2001/42 irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy valamely területhasznosításra vonatkozó terv olyan teljes vagy részleges hatályon kívül helyezése iránti eljárás, mint amely a code bruxellois de l'aménagement du territoire 58–64. pontjában szerepel, főszabály szerint ezen irányelv hatálya alá tartozik, így vonatkoznak rá az említett irányelvben előírt, a környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatos szabályok.**

Aláírások